

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยความรับผิดการพยากรณ์และโหราศาสตร์ Model Law on Liability for Astrology and Astrology

สันติพงษ์ กุมารสิงห์

Santiphong Kumarsing

อาจารย์ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Lecturer from the Faculty of Law Sripatum University

*Corresponding Author Email: Santiphong.ku@spu.ac.th

Received: 13 June 2025

Revised: 29 June 2025

Accepted: 29 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎีและความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ 2. เพื่อศึกษากฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยในเรื่องปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ 3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมาย และอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ และ 4. เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะ ที่จะสามารถนำมาปรับใช้กฎหมายไทยได้อย่างเหมาะสมเพื่อลดปัญหาในการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการวิจัยทางเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวคิด ทฤษฎีและความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นมาของการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับกรอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ กรณีศึกษาผู้ประกอบการวิชาชีพและมาตรการความรับผิด แนวคิดและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดทางอาญาว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ หลักพื้นฐานกฎหมายอาญา มาตรการลงโทษทางอาญา 2) กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเทศอินโดนีเซียที่มีกฎหมายห้ามการประกาศว่าตนมีพลังเหนือธรรมชาติเพื่อแสวงหาผลกำไร ซึ่งช่วยลดภาระการพิสูจน์เจตนาภายใน ประเทศฟิลิปปินส์ มีกฎหมายควบคุมการแสวงหาผลกำไรจากการทำนายโชคชะตาโดยตรง และมีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับการหลอกลวงในการพยากรณ์ 3) ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ควบคุมการประกอบวิชาชีพหมอดู พยากรณ์หรือโหราศาสตร์โดยตรง ทำให้ไม่มีมาตรการควบคุมความรับผิดที่ชัดเจน สำหรับหมอดูที่กระทำการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยเฉพาะเพื่อควบคุมกำกับดูแล ทำให้ไม่มีมาตรการทางกฎหมายหรือบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์โหราศาสตร์ หมอดู ที่กระทำการหลอกลวง ฉ้อโกงหรือกระทำการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการประกอบวิชาชีพนี้โดยตรง และ 4) มีการพัฒนากฎหมายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมวิชาชีพนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดมาตรฐาน จรรยาบรรณ หรือช่องทางในการ

ร้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม จะเป็นก้าวสำคัญในการ ลดความเสียหาย ปกป้องประชาชน และยกระดับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมไปถึงการจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ขึ้นมาใช้ โดยเฉพาะ

คำสำคัญ: กฎหมายต้นแบบ, การพยากรณ์, โหราศาสตร์

Abstract

This research consists purposes were 1. to the background, concepts, theories and importance of fraud problems using the profession of forecasting and astrology as tools 2. to study foreign laws compared to Thai laws on fraud problems using the profession of forecasting and astrology as tools 3. to study and analyze legal problems and obstacles in enforcing legal measures related to fraud problems using the profession of forecasting and astrology as tools and 4. to obtain guidelines for solving problems and suggestions that can be appropriately applied to adjust Thai laws to reduce fraud problems using the profession of forecasting and astrology as tools. This is a qualitative research study using document research methods. The data were collected from various relevant documents and then analyzed through content analysis. The results of the study found that 1) Concepts, theories and importance of fraud problems related to forecasting or astrology include the history of forecasting or astrology, theories of persuasion, theories of the legal framework for the protection of forecasting or astrology, case studies of professionals and liability measures, concepts and criteria for determining criminal liability for the protection of forecasting or astrology, basic principles of criminal law, and criminal punishment measures 2) Relevant foreign laws, such as Indonesia, which has a law prohibiting the declaration of having supernatural powers for profit, which reduces the burden of proving domestic intent. The Philippines has a law directly controlling the profit-seeking from fortune telling and has clear penalties for fraud in forecasting 3) Currently, Thailand does not have a law that directly controls the practice of fortune telling, fortune telling or astrology. Therefore, there are no clear measures to control liability for fortune tellers who act against the peace and order and good morals of the public. There is also no government agency that is directly responsible for supervision. Because Thailand does not have a specific law to control and supervise, there are no clear legal measures or penalties for fortune tellers, astrology or fortune tellers who deceive, cheat or act against the peace and order of the public. And there is no government agency that is assigned to directly supervise, control or inspect the practice of this profession and 4) There is the development of laws or measures related to the control of this profession, whether it be setting standards, ethics or concrete channels for filing complaints. This will be an important step in reducing damage, protecting the public and raising the

level of responsibility of professionals, including the drafting of a specific law to control and protect the practice of the forecasting and astrology professions.

Keywords: Model Law, Astrology, Astrology

บทนำ

ในสังคมปัจจุบันที่ความเชื่อและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างแพร่หลาย การพยากรณ์และโหราศาสตร์ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตของผู้คนจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นการดูดวงชะตา การทำนายอนาคตหรือการประกอบพิธีกรรมเพื่อเสริมความเป็นสิริมงคล อย่างไรก็ตาม ความเชื่อและความศรัทธาได้ถูกฉวยโอกาสจากกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบก่อให้เกิดปัญหาการฉ้อโกง (ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ, 2562) ซึ่งสร้างความเสียหายทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้ที่ตกเป็นเหยื่ออย่างมหาศาล โหราศาสตร์ในสังคมไทยปัจจุบันความเข้าถึงและความเชื่อที่หลากหลายโหราศาสตร์และการพยากรณ์ ได้เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันของผู้คนอย่างกว้างขวางและเข้าถึงได้ง่ายกว่าในอดีตมาก ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลและบริการด้านโหราศาสตร์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการดูดวงผ่านเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อสังคมออนไลน์ หรือแม้กระทั่งการพยากรณ์ผ่านผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงที่ปรากฏตัวในสื่อกระแสหลัก สิ่งที่น่าสนใจคือ ความนิยมในโหราศาสตร์นี้เกิดขึ้นท่ามกลางบริบทที่ ประชากรไทยส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 นับถือพระพุทธศาสนา (สงัย ศรีนิศานต์สกุล, 2563) ซึ่งเป็นข้อมูลจากกรมการศาสนา ณ เดือนธันวาคม พ.ศ. 2564 โดยการนับถือนี้อาจเป็นผลมาจากความศรัทธาส่วนบุคคลหรือการสืบทอดความเชื่อจากครอบครัวและกลุ่มคนรอบข้าง แม้ว่าหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาจะเน้นเรื่องกรรมและการกระทำปัจจุบันเป็นสำคัญ ไม่ได้ส่งเสริมการยึดติดกับการทำนายโชคชะตา แต่ในทางปฏิบัติ สังคมไทยได้ผสมผสานความเชื่อทางพุทธศาสนาเข้ากับความเชื่อเรื่องโหราศาสตร์และไสยศาสตร์มาอย่างยาวนานและกลมกลืน สิ่งนี้สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะของสังคมไทยที่มักเปิดรับและปรับตัวเข้ากับความเชื่อที่หลากหลาย (นริศ วศินานนท์ และอรรถกณ วชิรวัชร, 2567)

ปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยการพยากรณ์และโหราศาสตร์มีความซับซ้อน เนื่องจากเกี่ยวข้องกับความเชื่อส่วนบุคคลที่ยากจะพิสูจน์ได้ด้วยหลักฐานเชิงประจักษ์ ผู้กระทำความผิดมักใช้กลอุบายทางจิตวิทยา (อณณพ ชูบำรุง และอุนิษา เลิศไตรมรสกุล, 2561) สร้างความน่าเชื่อถือผ่านการอ้างอิงหลักวิชาหรือประสบการณ์ และหลอกลวงผู้เสียหายให้หลงเชื่อและ มอบทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใด ให้การฉ้อโกงในลักษณะนี้ไม่เพียงแต่สร้างความเสียหายทางการเงิน แต่ยังส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจและความเชื่อมั่นของผู้เสียหายในระยะยาว (ปราโมทย์ เสริมศีลธรรม, 2564) แม้ว่าประเทศไทยจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฉ้อโกงอยู่แล้วในประมวลกฎหมายอาญา (เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, 2566) แต่การบังคับใช้กับกรณีที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับความเชื่อและการโน้มน้าวทางจิตวิทยานั้นยังคงมีข้อจำกัดและช่องว่างบางประการที่ทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบได้ หรือทำให้การพิสูจน์เจตนาฉ้อโกงเป็นเรื่องยากลำบาก (เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, 2551) ดังนั้น การศึกษาถึงแนวทางการสร้างหลักประกันและคุ้มครองผู้เสียหายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ผู้ที่ถูกฉ้อโกงได้รับการเยียวยาและได้รับความยุติธรรม (คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ, 2562)

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งเน้นการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับปัญหาการฉ้อโกงที่อาศัยการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นช่องทาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หาค่าของกฎหมายที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน และค้นหาแนวทางในการ พัฒนากฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบการพยากรณ์และโหราศาสตร์ เพื่อปิดช่องโหว่ทางกฎหมาย เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน ปราบปราม และคุ้มครองผู้เสียหายจากการฉ้อโกงในรูปแบบนี้ได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงความจำเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ
2. เพื่อศึกษากฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยในเรื่องปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมาย และอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ
4. เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะที่จะสามารถนำมาปรับใช้กฎหมายไทยได้อย่างเหมาะสมเพื่อลดปัญหาในการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ

การทบทวนวรรณกรรม

การทบทวนวรรณกรรมมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ผู้อื่น เริ่มต้นตั้งแต่รากฐานความหมายและประเภทของการดูดวง ศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจถึงบริบทของวิชาชีพหมอดูอย่างรอบด้าน และศึกษากฎหมายเกี่ยวกับการฉ้อโกงของต่างประเทศและของประเทศไทย ซึ่งมีจุดชี้ได้ว่าอาศัยวิชาชีพหมอดูเป็นเครื่องมือในการฉ้อโกงผู้รับบริการดูดวง รวมทั้งทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์แนวทางสำหรับการจัดทำกรอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ กรณีศึกษาผู้ประกอบการวิชาชีพและมาตรการความรับผิดชอบ ได้แก่ แนวคิด ทฤษฎีและความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นมาของการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับกรอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ กรณีศึกษาผู้ประกอบการวิชาชีพและมาตรการความรับผิดชอบ แนวคิดและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ หลักพื้นฐานกฎหมายอาญาและมาตรการลงโทษทางอาญา รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งใช้วิธีการศึกษา ดังนี้

1. แหล่งข้อมูลการวิจัย ได้แก่ การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) อันประกอบด้วยการค้นคว้าและเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารวิชาการทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศจากแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือมาประกอบกรวิจัย อาทิ หนังสือ บทความ รายงานการการศึกษาจากสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) ด้วยการทบทวนวรรณกรรมจากตำรา เอกสาร รายงานการวิจัย การประชุม สัมมนา วิทยานิพนธ์และบทความ รวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยาบาลและโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลหรือโหราศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นมาของการพยาบาลหรือโหราศาสตร์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับการบอกกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยาบาลหรือโหราศาสตร์กรณีศึกษาผู้ประกอบการวิชาชีพและมาตรการความรับผิดชอบ แนวคิดและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาว่าด้วยการคุ้มครองการพยาบาลหรือโหราศาสตร์ หลักพื้นฐานกฎหมายอาญาและมาตรการลงโทษทางอาญา รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ ผลการวิจัยพบว่า ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แนวคิดและหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการกำหนดกรอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยาบาลหรือโหราศาสตร์ กรณีศึกษาผู้ประกอบการวิชาชีพและมาตรการควบคุมเพื่อนำความรู้หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการพัฒนากฎหมายให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น และมาตรการทางกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ในแง่มุมที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาพัฒนาและนำมาปรับใช้กฎหมายไทยสามารถควบคุมผู้ให้บริการดูแลให้ครอบครัวและเหมาะสมมากยิ่งขึ้น แต่การจะดำเนินการแก้ไขปัญหาก็จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องและบริบทของสังคมของประเทศไทยด้วย โดยอาศัยการศึกษาตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายอาญา ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2442 พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ จะต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของประชาชนประกอบด้วยและต้องไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร (พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์, 2561)

2. การศึกษากฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยในเรื่องปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ควบคุมการประกอบวิชาชีพหมอดู พยากรณ์หรือโหราศาสตร์โดยตรง ทำให้ไม่มีมาตรการควบคุมความรับผิดชอบที่ชัดเจน สำหรับหมอดูที่กระทำการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยเฉพาะเพื่อควบคุมกำกับดูแล ทำให้ไม่มีมาตรการทางกฎหมายหรือบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ โหราศาสตร์ หมอดูที่กระทำการหลอกลวง ฉ้อโกงหรือกระทำการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการประกอบวิชาชีพนี้โดยตรง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 แม้จะลงโทษผู้ที่ฉ้อโกงประชาชน ซึ่งกฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กฎหมายของรัฐนิวยอร์กกำหนดความผิดฐานทำนายโชคชะตาเมื่อมีการเรียกรับค่าตอบแทนจากการอ้างหรือสร้างว่าสามารถทำนายโชคชะตาได้ หรือแสดงตนว่าสามารถให้คำแนะนำโดยอ้างพลังเหนือธรรมชาติ ซึ่งครอบคลุมกว้างกว่าการแสดงตนเป็นผู้อื่นหรือการอาศัยความอ่อนแอทางจิตใจ รัฐแมริแลนด์มีการควบคุมโดยกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตและการตรวจสอบประวัติอาชญากรรมเมืองลอสแอนเจลิสมีกฎหมายห้ามการโฆษณาและการดำเนินธุรกิจดวงโดยครอบคลุมถึงวิธีการต่างๆ และการใช้อำนาจทางไสยศาสตร์และจิตวิญญาณ ประเทศฟิลิปปินส์ กฎหมายครอบคลุมถึงการกระทำอื่น ๆ ที่เป็นการแสวงหาผลประโยชน์จากความเชื่อของประชาชนในการพยากรณ์โดยตรง และมีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับการหลอกลวงในการพยากรณ์ และที่ปรากฏชัดเจนคือ กฎหมายในประเทศอินโดนีเซียมีกฎหมายห้ามการประกาศว่าตนมีพลังเหนือธรรมชาติเพื่อแสวงหาผลกำไร ซึ่งช่วยลดภาระการพิสูจน์เจตนาภายใน ประเทศฟิลิปปินส์ มีกฎหมายควบคุมการแสวงหาผลกำไรจากการทำนายโชคชะตาโดยตรง และมีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับการหลอกลวงในการพยากรณ์

3. การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมาย และอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเปรียบเทียบการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์ โหราศาสตร์ หมอดู ตลอดจนศึกษาปัญหาอุปสรรค ในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพดังกล่าว การวิจัยนี้มุ่งค้นหาแนวทางในการนำไปสู่กรอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์กรณีศึกษาผู้ประกอบวิชาชีพและมาตรการควบคุมความรับผิดชอบ เนื่องจากปัญหาเรื่องการฉ้อโกงผู้รับบริการดวงเป็นสิ่งที่มีให้เห็นได้บ่อยครั้ง และไม่เคยเลือนหายไป ก่อให้เกิดเป็นปัญหาอื่น ๆ ตามมา ผู้วิจัยพบว่าในเรื่องดังกล่าวมีปัญหาสำคัญอยู่ 4 ประการ ดังนี้

ปัญหาประการแรก ได้แก่ ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ควบคุมการประกอบวิชาชีพหมอดู พยากรณ์ หรือโหราศาสตร์ โดยตรง ทำให้ไม่มีมาตรการควบคุมความรับผิดชอบที่ชัดเจน สำหรับหมอดูที่กระทำการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยเฉพาะเพื่อควบคุมกำกับดูแล ทำให้ไม่มีมาตรการทางกฎหมายหรือบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ โหราศาสตร์ หมอดู ที่กระทำการหลอกลวง ฉ้อโกงหรือกระทำการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการประกอบวิชาชีพนี้โดยตรง ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 343 แม้จะลงโทษผู้ที่ฉ้อโกงประชาชน แต่การที่มีตรากฎหมายที่ให้ความคุ้มครองหรือควบคุมการประกอบวิชาชีพ

หมอดู พยากรณ์ หรือโหราศาสตร์โดยตรง ช่วยเสริมสร้างการป้องกันและปราบปรามผู้ประกอบการวิชาชีพพยากรณ์ โหราศาสตร์ หมอดู จากการฉ้อโกง หลอกลวง ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถกำหนดมาตรฐาน ควบคุมการโฆษณา และกำหนดบทลงโทษที่เหมาะสม

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 แม้การดูดวงอาจถือเป็นการ บริการ แต่การบังคับใช้กฎหมายก็มีข้อจำกัด เนื่องจากลักษณะเฉพาะของบริการที่เกี่ยวกับความเชื่อส่วนบุคคล นอกจากนี้คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคยังมีข้อจำกัดในการรับเรื่องร้องเรียนบางประเภท

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ.. 2542 กฎหมายมุ่งเน้นกับการจัดการทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐาน แม้ว่าการฉ้อโกงจะเป็นหนึ่งในความผิดมูลฐาน แต่ก็ได้ควบคุมหรือป้องกันการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริตโดยตรง

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 กำหนดให้กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ในการดูแลความเป็นอยู่ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน รักษาความสงบเรียบร้อยความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน แต่ไม่ได้มีข้อกำหนดที่ต้องควบคุมวิชาชีพพยากรณ์ โหราศาสตร์ หมอดู มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายประเทศที่ความคุ้มครองเฉพาะเจาะจง เช่น รัฐนิวยอร์ก แห่งสหรัฐอเมริกา รัฐแมริแลนด์แห่งสหรัฐอเมริกา เมืองลอสแอนเจลิส รัฐแคลิฟอร์เนียแห่งสหรัฐอเมริกา ประเทศฟิลิปปินส์ และประเทศอินโดนีเซีย ได้มีการกำหนดให้มีใบอนุญาต การห้ามโฆษณาบางลักษณะ การกำหนดความผิดเกี่ยวกับการทำนายเพื่อแสวงหาผลกำไร หรือพลั้งเหนื่อธรรมชาติ

ปัญหาประการที่สอง ได้แก่ การดำเนินคดีกับหมอดูที่หลอกลวง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341 นั้น เป็นเรื่องที่ยาก เนื่องจากต้องพิสูจน์ว่าผู้กระทำความผิดมีเจตนาทุจริตในการแสดงความจริงเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงหรือไม่ เพราะเป็นเรื่องที่อยู่ภายในจิตใจและยากต่อการหยั่งรู้ เนื่องจากองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานฉ้อโกง มาตรา 341 ผู้กระทำต้องมีเจตนาทุจริต ในการหลอกลวง ซึ่งเจตนานี้เป็นสภาวะทางจิตใจ เป็นเรื่องที่อยู่ ภายในจิตใจ ของผู้กระทำความผิด บุคคลภายนอกไม่อาจหยั่งรู้ได้

ปัญหาประการที่สาม ได้แก่ มาตรา 342 ได้กำหนดบทลงโทษสำหรับความรับผิดฐานฉ้อโกงที่มีลักษณะร้ายแรงเฉพาะกรณีที่ผู้กระทำความผิดแสดงตนเป็นคนอื่น อาศัยความเบาปัญญาของผู้ที่ถูกหลอกลวงเป็นเด็ก หรืออาศัยความอ่อนแอทางจิตใจของผู้ถูกหลอกลวงเท่านั้น ผู้วิจัยเห็นควรกำหนดบทลงโทษครอบคลุมกรณีการ หลอกลวงอื่น ๆ เนื่องจากมาตรา 342 กำหนดบทลงโทษสำหรับความผิดฐานฉ้อโกงที่มีลักษณะร้ายแรงเฉพาะกรณีที่ผู้กระทำความผิดแสดงตนเป็นคนอื่น อาศัยความเบาปัญญาของผู้ถูกหลอกลวงที่เป็นเด็ก หรืออาศัยความอ่อนแอทางจิตใจของผู้ถูกหลอกลวงเท่านั้น

ปัญหาประการที่สี่ ได้แก่ ประเทศไทยมีมูลนิธิสมาคมโหราแห่งประเทศไทยในพระ สันพระราชูปถัมภ์ และสมาคมโหราศาสตร์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ แต่ไม่สามารถควบคุม ปัญหาหมอดูอาชีพที่แฝงตัวเข้ามาได้ เนื่องจากไม่มีการกำหนดมาตรฐาน และคุณสมบัติของผู้ประกอบวิชาชีพอย่างชัดเจน และยังขาดความร่วมมือกับภาครัฐในการออกกฎหมายหรือมาตรการเพื่อป้องกันการฉ้อโกงประชาชน แม้ว่าการมีสมาคมและมูลนิธิตามมาตรา 78 และ 110 ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ตามลำดับ จำเป็นต้องมีกฎหมายหรือมาตรการอื่น ๆ เพื่อควบคุมและป้องกันการฉ้อโกง หลอกลวง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่กำหนดมาตรฐานคุณสมบัติ และบทลงโทษสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพดังกล่าว ให้ความร่วมมือกับภาครัฐ ในการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีกับ

ผู้กระทำการฉ้อโกง โดยให้กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้ดูแลเนื่องจาก ดูแลสารทุกข์สุกดิบของประชาชน ตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 เนื่องจากการตรากฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ไม่ได้อยู่ในขอบเขต ที่พระราชบัญญัติพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ พ.ศ. 2549 ออกมาเพื่อประสานงานระหว่างองค์กรยุติธรรม แต่เป็น ประเด็นด้านการกำกับดูแลวิชาชีพและการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งอาจต้องใช้กฎหมายและหน่วยงานกำกับดูแลเฉพาะด้าน

จากปัญหาที่กล่าวมาทั้งสี่ประการนี้ ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แนวคิด และหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการกำหนดกรอบ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ กรณีศึกษา ผู้ประกอบวิชาชีพและมาตรการควบคุม เพื่อนำความรู้ หรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้องไปใช้ในการพัฒนากฎหมายให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น และมาตรการทางกฎหมายของประเทศต่าง ๆ ในแง่มุมที่ กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถนำมาพัฒนาและนำมาปรับใช้กฎหมายไทยสามารถควบคุมผู้รับบริการดูดวงให้ครอบคลุมและ เหมาะสมมากยิ่งขึ้น แต่การจะดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นจำเป็นต้องคำนึงถึงความสะดวกและบริบทของสังคมของประเทศไทยด้วย โดยอาศัยการศึกษาตามบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ประมวลกฎหมายอาญา ประมวล กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2442 พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ซึ่งการแก้ไขปัญหานี้ จะต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพของ ประชาชนประกอบด้วยและต้องไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

4. การให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหและข้อเสนอแนะที่จะสามารถนำมาปรับใช้กฎหมายไทยได้อย่างเหมาะสมเพื่อลด ปัญหาในการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหและข้อเสนอแนะที่จะสามารถนำมาปรับใช้กฎหมายไทยได้อย่างเหมาะสมเพื่อ ลดปัญหาในการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลได้ ดังนี้

ผู้วิจัยเห็นควรจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ พ.ศ.

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ พ.ศ."

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 ในพระราชบัญญัตินี้

"พยากรณ์ศาสตร์" หมายความว่า ศาสตร์หรือวิธีการทำนายอนาคต เหตุการณ์ หรือลักษณะเฉพาะของบุคคล สิ่งของ หรือ เหตุการณ์ใด ๆ โดยอาศัยหลักวิชา ความเชื่อ หรือสัญลักษณ์ ไม่ว่าจะด้วยวิธีการดูดวง โหราศาสตร์ ฮวงจุ้ย ลายมือ ไพ่ ตัวเลข หรือ วิธีการอื่นใดในทำนองเดียวกัน

"ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์" หมายความว่า บุคคลผู้ประกอบกิจการพยากรณ์ศาสตร์เป็นอาชีพหรือมีรายได้จากการ พยากรณ์ศาสตร์เป็นปกติธุระ ไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนเป็นตัวเงิน ทรัพย์สิน หรือผลประโยชน์อื่นใด

"ผู้ใช้บริการ" หมายความว่า บุคคลที่ใช้บริการจากผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์

"คณะกรรมการ" หมายความว่า คณะกรรมการควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา 4 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้วิจัยเห็นควรให้มีหมวด 1 บัญญัติเรื่องคณะกรรมการควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ ประกอบด้วย

มาตรา 5 ให้มีคณะกรรมการควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวง วัฒนธรรม เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทน สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านโหราศาสตร์หรือพยากรณ์ศาสตร์ไม่เกินห้าคน โดยอย่างน้อยสองคนต้องเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับในความสุจริต และจรรยาบรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายหรือจิตวิทยา ไม่เกินสองคน ให้ ผู้อำนวยการสำนักศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ผู้อำนวยการสำนัก ศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัยมอบหมาย เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 6 คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

กำหนดนโยบายและมาตรการในการควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ เสนอแนะการออก กฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพ รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ พิจารณาเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพพยากรณ์ที่ไม่เป็นธรรมหรือ เข้าข่ายการหลอกลวง ส่งเสริมและสนับสนุนการให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการพยากรณ์ศาสตร์และกลไกที่อาจเกิดขึ้น และ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ผู้วิจัยเห็นควรให้มีหมวด 2 การประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ ประกอบด้วย

มาตรา 7 ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ต้องแสดงตนอย่างชัดเจนว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ศาสตร์ก่อนการให้บริการ

มาตรา 8 ในการให้บริการ ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่คณะกรรมการกำหนด และต้องไม่ กระทำการใด ๆ ที่เป็นการหลอกลวง ข่มขู่ บังคับ หรือใช้ความเชื่อส่วนบุคคลของผู้ใช้บริการเพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ

มาตรา 9 ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้ แอบอ้างความสามารถเหนือธรรมชาติที่ไม่มีอยู่จริง หรือ แอบอ้างความศักดิ์สิทธิ์ที่เกินกว่าความเป็นจริง เพื่อหลอกลวงให้ผู้ใช้บริการหลงเชื่อและเสียทรัพย์ บิดเบือนคำทำนายให้เกิดความ วิตกกังวลอย่างรุนแรง และฉวยโอกาสเรียกเก็บเงินหรือผลประโยชน์อื่นใดเพื่อทำพิธีกรรมแก้ปัญหาที่ไม่จำเป็นหรือไม่สามารถ พิสูจน์ได้ บังคับ ข่มขู่ หรือโน้มน้าวให้ผู้ใช้บริการมอบทรัพย์สิน หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการฝ่าฝืนหรือไม่เป็นไปตามเจตนาอัน แท้จริงของผู้ใช้บริการ เรียกเก็บค่าบริการที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่สมเหตุสมผล โดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือขอบเขตของบริการ ใช้ข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บริการในทางที่มีขอบ หรือนำไปเปิดเผยต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต

มาตรา 10 ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์อาจต้องเปิดเผยอัตราค่าบริการให้ผู้ใช้บริการทราบอย่างชัดเจนและล่วงหน้าก่อนการ ให้บริการ หากมีการเปลี่ยนแปลงหรือมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม จะต้องแจ้งให้ผู้ใช้บริการทราบและได้รับความยินยอมก่อน

ผู้วิจัยเห็นควรให้มีหมวด 3 การคุ้มครองผู้ใช้บริการ ประกอบด้วย

มาตรา 11 ผู้ใช้บริการที่ได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ที่ฝ่าฝืนมาตรา 9 หรือกระทำการที่เข้าข่ายการฉ้อโกงตามกฎหมายอื่น มีสิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 12 เมื่อคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับการร้องเรียน ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และอาจเรียกให้ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์มาชี้แจง หรือเรียกเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา 13 ในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 9 และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใช้บริการ คณะกรรมการอาจพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้ เรียกผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์มาตักเตือน สั่งให้ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ยุติการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืน เสนอแนะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หากการกระทำนั้นเข้าข่ายความผิดอาญา

ผู้วิจัยเห็นควรให้มีหมวด 4 บทกำหนดโทษ ประกอบด้วย

มาตรา 14 ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่การกระทำนั้นเป็นการฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ดำเนินคดีตามประมวลกฎหมายอาญา ด้วย

มาตรา 15 ผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 10 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

ผู้วิจัยเห็นควรให้มีบทเฉพาะกาล ประกอบด้วย

มาตรา 16 บรรดาผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ที่ประกอบกิจการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

การมีกฎหมายฉบับนี้จึงไม่ใช่เพียงแค่การควบคุมวิชาชีพ แต่คือการสร้างหลักประกันความปลอดภัยและความเป็นธรรมให้แก่ประชาชนในยุคที่ความเชื่อและเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตอย่างแยกไม่ออก อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติในระยะยาว

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา แนวคิด ทฤษฎี และความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพการพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ พบว่า แนวคิด ทฤษฎีและความสำคัญของปัญหาการฉ้อโกงที่เกี่ยวข้องกับการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ได้แก่ ความเป็นมาของการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ ทฤษฎีเกี่ยวกับการพูดโน้มน้าวใจ ทฤษฎีเกี่ยวกับกรอบกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์กรณีศึกษาผู้ประกอบวิชาชีพและมาตรการความรับผิดชอบ แนวคิดและหลักเกณฑ์ในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาว่าด้วยการคุ้มครองการพยากรณ์หรือโหราศาสตร์ หลักพื้นฐานกฎหมายอาญา มาตรการลงโทษทางอาญา

2. เพื่อศึกษากฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายไทยในเรื่องปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ พบว่า กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเทศอินโดนีเซียที่มีกฎหมายห้ามการประกาศว่าตนมีพลังเหนือธรรมชาติเพื่อแสวงหาผลกำไร ซึ่งช่วยลดภาระการพิสูจน์เจตนาภายใน ประเทศฟิลิปปินส์ มีกฎหมายควบคุมการแสวงหาผลกำไรจากการทำนายโชคชะตาโดยตรง และมีบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับการหลอกลวงในการพยากรณ์

3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมาย และอุปสรรคในการบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ พบว่า ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ควบคุมการประกอบวิชาชีพหมอดู พยากรณ์หรือโหราศาสตร์โดยตรง ทำให้ไม่มีมาตรการควบคุมความรับผิดชอบที่ชัดเจน สำหรับหมอดูที่กระทำการขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลโดยตรง เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่บัญญัติขึ้นโดยเฉพาะเพื่อควบคุมกำกับดูแล ทำให้ไม่มีมาตรการทางกฎหมายหรือบทลงโทษที่ชัดเจนสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์ โหราศาสตร์ หมอดู ที่กระทำการหลอกลวง ฉ้อโกงหรือกระทำการที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยอันดีของประชาชน และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่กำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการประกอบวิชาชีพนี้โดยตรง

4. เพื่อให้ได้แนวทางในการแก้ไขปัญหาคือข้อเสนอแนะที่จะสามารถนำมาปรับใช้กฎหมายไทยได้อย่างเหมาะสมเพื่อลดปัญหาในการฉ้อโกงโดยอาศัยวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์เป็นเครื่องมือ พบว่า ให้มีการพัฒนากฎหมายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมวิชาชีพนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดมาตรฐาน จรรยาบรรณ หรือช่องทางในการร้องเรียนอย่างเป็นทางการจะเป็นก้าวสำคัญในการ ลดความเสียหาย ปกป้องประชาชน และยกระดับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพ รวมไปถึงการจัดทำร่างพระราชบัญญัติควบคุมและคุ้มครองการประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ขึ้นมาใช้โดยเฉพาะ

การอภิปรายผล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. การศึกษาเรื่องการสร้างหลักประกันและคุ้มครองผู้เสียหายจากการฉ้อโกงผ่านการพยากรณ์และโหราศาสตร์ และแนวทางการพัฒนากฎหมายนี้ ได้ชี้ให้เห็นถึงความซับซ้อนของปัญหาการฉ้อโกงที่อาศัยความเชื่อและการพยากรณ์ในสังคมไทยปัจจุบัน โหราศาสตร์ซึ่งมีรากฐานอันยาวนานและยังลึกในวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย อยุธยา จนถึงรัตนโกสินทร์ ได้เปลี่ยนแปลงบทบาทจากการเป็นที่พึ่งของชนชั้นปกครองและสามัญชนในอดีต มาสู่การเข้าถึงที่ง่ายดายเป็นยุคดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ความสะดวกในการเข้าถึงนี้ได้นำมาซึ่งช่องโหว่ให้มิจฉาชีพใช้เป็นเครื่องมือในการหลอกลวง ผู้คนจำนวนมากในสังคมไทยที่เผชิญกับความเครียดและความกดดันจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และการทำงาน มักแสวงหาที่พึ่งทางใจและคำตอบจากพยากรณ์ศาสตร์ ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้ไม่หวังดีใช้ประโยชน์จากความหวังและความเปราะบางนี้ ซึ่งตอกย้ำถึงผลกระทบอันร้ายแรงทั้งต่อตัวผู้เสียหายต่อความน่าเชื่อถือของศาสตร์พยากรณ์ และต่อสังคมโดยรวมในแง่ของอาชญากรรมและการขาดการคุ้มครอง

2. ปัญหาหลักที่ผู้ศึกษาพบคือ ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายที่ให้ควบคุมหรือควบคุมการประกอบวิชาชีพหมอดู พยากรณ์ หรือโหราศาสตร์โดยตรง ทำให้วิชาชีพนี้ขาดมาตรฐาน ไม่มีกลไกการกำกับดูแลที่ชัดเจน และเปิดช่องให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ การใช้กฎหมายฉ้อโกงทั่วไปยังคงมีข้อจำกัดในการพิสูจน์เจตนา เนื่องจากเรื่องเกี่ยวข้องกับความเชื่อส่วนบุคคล

บุคคล ดังนั้น การสร้างหลักประกันและคุ้มครองผู้เสียหายจากการฉ้อโกงที่อาศัยการพยากรณ์และโหราศาสตร์ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ศึกษาเชื่อว่าการพัฒนากฎหมายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมวิชาชีพนี้ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดมาตรฐานจรรยาบรรณ หรือช่องทางในการร้องเรียนอย่างเป็นรูปธรรม จะเป็นก้าวสำคัญในการ ลดความเสียหาย ปกป้องประชาชน และยกระดับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพ การดำเนินการเช่นนี้ไม่เพียงแต่จะเป็นการป้องกันภัยจากมิฉฉาชีพ แต่ยังเป็นการสร้างสมดุลระหว่างความเชื่อเสรีกับความปลอดภัยในสังคม ทำให้ประชาชนสามารถใช้บริการพยากรณ์ศาสตร์ได้อย่างมั่นใจ และได้รับความคุ้มครองที่เหมาะสม เห็นควรมีกฎหมายต้นแบบว่าด้วยควบคุมการพยากรณ์และโหราศาสตร์

ข้อค้นพบ หรือองค์ความรู้ใหม่

การศึกษาวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ใหม่ ได้แก่ กฎหมายต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฉ้อโกงศึกษาและทำความเข้าใจบทบัญญัติทางกฎหมายที่ใช้ในการเอาผิดผู้กระทำความผิดฐานฉ้อโกงในปัจจุบัน รวมถึงช่องว่างหรือข้อจำกัดของกฎหมายที่มีอยู่เมื่อต้องจัดการกับการฉ้อโกงที่เชื่อมโยงกับการพยากรณ์และโหราศาสตร์ เพื่อสร้างหลักประกันและกลไกคุ้มครองผู้เสียหาย: ค้นหาแนวทางและกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการให้ความคุ้มครองแก่ผู้ที่ได้รับความเสียหายจากการฉ้อโกง โดยอาศัยการพยากรณ์และโหราศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการมาตรการทางกฎหมาย การเยียวยา หรือการป้องกัน เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนากฎหมายว่าด้วยควบคุมการพยากรณ์และโหราศาสตร์ เสนอแนะแนวคิดและหลักการเพื่อการพัฒนากฎหมายเฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและยุติธรรมในการบังคับใช้กฎหมาย และเพื่อป้องกันการใช้ช่องทางนี้ในการฉ้อโกง ผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนากฎหมายและมาตรการในการป้องกันปราบปรามการฉ้อโกง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคปัจจุบันที่การพยากรณ์และโหราศาสตร์ได้รับความนิยมและเข้าถึงได้ง่ายขึ้นผ่านช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ยังจะเป็นแนวทางในการให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อเพิ่มความตระหนักรู้และระมัดระวังตนเองจากการตกเป็นเหยื่อของการฉ้อโกงในลักษณะนี้

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 ด้านการตรากฎหมาย ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการผลักดันให้มีการจัดทำกฎหมายต้นแบบที่กำหนดขอบเขตของความรับผิดชอบของผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์อย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถปกป้องสิทธิของผู้บริโภคจากการได้รับข้อมูลที่เป็นเท็จ หรือก่อให้เกิดผลกระทบทางจิตใจและทรัพย์สิน

1.2 ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค ควรนำข้อเสนอแนะไปใช้ในการกำหนดมาตรการด้านการคุ้มครองผู้บริโภค โดยเฉพาะการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง โปร่งใส และแจ้งเตือนถึงลักษณะของบริการว่าเป็นความเชื่อส่วนบุคคล รวมทั้งควรมีกฎการรับเรื่องร้องเรียนและระบบการเยียวยาเมื่อเกิดความเสียหาย

1.3 ด้านจริยธรรมวิชาชีพ สามารถนำข้อเสนอแนะไปใช้ในการจัดตั้งแนวทางจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพพยากรณ์และโหราศาสตร์ โดยเน้นความรับผิดชอบต่อสังคม และห้ามการแสวงหาประโยชน์จากความหลงเชื่อของประชาชน พร้อมทั้งกำหนดบทลงโทษทางวินัยเมื่อมีการกระทำผิดจรรยาบรรณ

1.4 ด้านการศึกษาและสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชน ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ในการวางแผนรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการใช้บริการทางโทรศัทพ์อย่างมีวิจารณญาณ รวมถึงการเสริมสร้างทักษะในการแยกแยะข้อมูลที่เป็นวิทยาศาสตร์และข้อมูลเชิงความเชื่อ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายในต่างประเทศ ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบแนวทางการกำกับดูแลการพยากรณ์และโทรศัทพ์ในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ญี่ปุ่น หรือประเทศในกลุ่มอาเซียน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับใช้หรือพัฒนากฎหมายต้นแบบของไทยให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม

2.2 การวิจัยผลกระทบของคำพยากรณ์ต่อผู้บริโภค ควรมีการศึกษาผลกระทบของคำพยากรณ์ในเชิงจิตวิทยา เศรษฐกิจ และสังคมต่อผู้บริโภค โดยเฉพาะในกรณีที่มีการตัดสินใจสำคัญบนพื้นฐานของคำพยากรณ์ เช่น เรื่องการเงิน สุขภาพ หรือความสัมพันธ์ เพื่อให้เห็นความจำเป็นของการมีกฎหมายควบคุม

2.3 การศึกษาทัศนคติของประชาชนต่อโทรศัทพ์และกฎหมายควบคุม ควรมีการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโทรศัทพ์ การพยากรณ์ และความเห็นต่อการมีกฎหมายควบคุม เพื่อประเมินความพร้อมของสังคมไทยในการยอมรับกลไกทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อส่วนบุคคล

2.4 การวิเคราะห์บทบาทของสื่อและโซเชียลมีเดียในการพยากรณ์ ควรมีการศึกษารูปแบบของสื่อมวลชนและสื่อสังคมออนไลน์ในการขยายอิทธิพลของการพยากรณ์ ซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับการโฆษณาเกินจริง การชักชวนที่ไม่เหมาะสม หรือการสร้าง ความเชื่อผิด ๆ ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญที่ควรถูกควบคุมภายใต้กฎหมาย

เอกสารอ้างอิง

- กองกฎหมาย สำนักงาน ปปง. (2564). *รวมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง*. กรุงเทพฯ: แจ๊สเฟอพริน.
- เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์. (2551). *คำอธิบายกฎหมายอาญา ภาค 1: บทบัญญัติทั่วไป*. กรุงเทพฯ: พล สยามพรินตัง.
- เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. (2566). *หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ. (2562). *ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบมาตราของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา.
- ทวีเกียรติ มินะกนิษฐ. (2562). *คำอธิบายกฎหมายอาญาภาคความผิดและลหุโทษ*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- นริศ วศินานนท์ และอรรรคณ วชิรวัชร. (2567). *ความเชื่อ และพิธีกรรมของการไหว้เทพเจ้าให้ส่วนเอี้ยตามหลักโหราศาสตร์จีน*. *วารสารวิชาการภาษาและวัฒนธรรมจีน*, 11(1), 397-410.
- ปราโมทย์ เสริมศีลธรรม. (2564). *หลักเกณฑ์ในการกำหนดโทษทางอาญา*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- พงษ์ธวัฒน์ บุญพิทักษ์. (2561). *สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

- สงัย ศรีนิคานต์สกุล. (2563). *อิทธิพลของโหราศาสตร์ในสังคมและการเมืองไทย*. (รายงานการวิจัย). คณะรัฐศาสตร์และ
นิติศาสตร์ ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อณณพ ชูบำรุง, อุนิษา เลิศโตมรสกุล. (2561). *อาชญากรรมและอาชญาวิทยา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขปรับปรุง). กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.